

hned měl skupinu kolem sebe. Na lidech záleží.

Projeli jsme i jiná městečka severočeského pohraničí, ta byla opravdu vybydlená a bezútesná. Jiřetín se vymykal - atmosférou, lidmi, vstřícností - všichni se tu zdravili a zdravili i pocestné. Nevím, jak vznikl mýtus o jediné zbožné katolické jižní Moravě v rámci Čech, letos o dovolené jsem si poopravila názor.

Tolik z cesty po Českém Švýcarsku, a zbývá ještě Kanada. Tam jsme byli letos také, ale o ní vám vyprávět nebudu, to je tam, jak je Cizkrajov...

jh

...Cizkrajov...

Po desetiletém pronájmu cizkrajovské fary (1. září 95 – 31. srpna 2005), po vyklizení a odstěhování a u příležitosti nového vydání občasníku Setkání bych se chtěl ohlédnout tím směrem mezi Dačice a Slavonice, na místo, které libě zní mým uším – Cizkrajov. Nemohu a nechci hodnotit, co všechno nám to místo dalo a na druhé straně vzalo, na to jsou tři roky mého pobytu v Bystrci moc krátkou dobou (i když by to mohlo zajistit potřebný odstup). Ani nemohu vypočítat, kolik lidí se zde za tu dobu vystřídalo, ani se nehodlám zabývat čísly, co se týče investic; jak také, když velká část hodnot pochází z kategorie daru – ať už jde o darované věci, darovanou práci, anonymní

darované finanční obnosy, darované věci a hlavně dar modlitby za toto místo. Napsal jsem, co všechno nechci a nemohu.

Tedy tedy, co bych moc rád, co mohu, chci a snad také musím: poděkovat! Poděkovat za možnost propůjčení tak krásného místa – odpusťte mi to velikášství – toto poděkování chci adresovat přímo Bohu. Další mé díky nejsou konkrétně adresovány, to ale neznamená, že adresáta nemají. Děkuji za ten šílený nápad pronajmout si faru tak daleko od Bystrce, děkuji za odvahu pustit se do zdánlivě předem prohraného boje, děkuji za všechnu práci a námahu věnovanou opravám, děkuji všem, kteří na tomto místě nebo z tohoto místa organizovali různé akce, a všem, kteří pomáhali průběh těchto akcí zajišťovat, děkuji všem dárcům, bez jejichž štědrosti by tento „podnik“ nebyl vůbec možný. A také děkuji těm, kteří Cizkrajov podpírali svou modlitbou – mnozí z nich se tam nikdy nepodívali. Doufám, že jsem na nikoho při svém děkování nezapomněl. Cizkrajov je místo, které nám umožnilo něco spolu vytvářet, nebo prostě jen tak spolu být. Je to místo, které nás nutilo k oběti a které se nám za to bohatě odměňovalo.

Na závěr ještě přání otci Jiřímu a cizkrajovským: ať se vám dílo daří a Pán ať vám žehná.

pf

Setkání

Bystrc, říjen 2005

Důvěra

**Proud dní je jak proud řeky
a my jsme oblázky.
Ponořme se do dní,
do Boha, do Lásky.**

**Ubývá z nás v tom proudu,
když čas náš odplývá,
den po dni nás Bůh mění,
bere co přebývá.**

**Až hladcí v jeho dlani
na věky spočinem,
zmizí proud, zmizí řeky,
je nově nebe i zem.**

František Schildberger

Plenární sněm katolické církve proběhl...

Začátkem července proběhlo na Velehradě druhé, závěrečné, zasedání Plenárního sněmu katolické církve. Pro přiblížení jeho atmosféry přinášíme původní rozhovor s jedním z účastníků, profesorem Vladimírem Smékalem.

Profesor Smékal je psycholog, vysokoškolský učitel, specializuje se na psychologii osobnosti a rozvoj duchovní kultury člověka.

Mohl byste na začátek formulovat, co bylo posláním sněmu?

Myslím si, že by každá národní církev měla čas od času umožnit biskupům, kněžím a věřícím, aby se sešli a posoudili situaci, jaká je v liturgii, ve vztazích mezi kněžím, ve vztahu kněží a laiků, v otázkách přípravy na kněžské povolání... Každá doba přináší nové výzvy a vyžaduje, aby z tohoto hlediska byla zhodnocena, to si myslím, že je jeden z velkých úkolů, které ten sněm měl. Z jiného pohledu se dá říci, že sněm byl vlastně vyvrcholením činnosti sněmovních kroužků, které se scházely a byly tematizovány do různých oblastí, jako otázky vnitřního života církve, působení křesťana ve světě, vztahy kléru a laiků, otázky povolání mladých lidí k zasvěcenému životu.

Před dvěma lety se sněmovní materiál nazvaný *Instrumentum laboris* čili

*si vzít budoucnost a nový materiál se jmenuje velice příhodně *Život a poslání křesťanů v církvi a ve světě*.*

První kolo předloni probíhalo tak, že dopoledne bylo plenární zasedání sněmu, kde delegáti mohli formulovat své připomínky, výhrady, námítky k jednotlivým tezím *Instrumenta laboris*. Tak to probíhalo i letos, ale letos jsme si třetí a čtvrtý den mohli vybrat účast v tematizovaných kroužcích ke konkrétním otázkám. Třeba otázky spirituality denního života, manželství a rodiny, pastorační mládeže...

A které téma jste si vybral vy?

Jeden den jsem si vybral téma spiritualita denního života. A vlastně už na konci zasedání před dvěma lety jsme byli vyzváni, abychom se zapsali k účasti v kroužcích, které moderovali jednotliví biskupové. Tyto kroužky se pak scházely během jednoho roku asi po šesti týdnech. Já jsem si vybral kroužek o činnosti laiků, který vedl biskup Karel Herbst a scházeli jsme se v Praze v takovém menším počtu osmi až deseti lidí. Z jezuitů tam byl nejprve Vojtěch Suchý, potom František Hylmar, dál tam byl třeba Jiří Zajíc, Cyril Martínek...

Velice povznášející na sněmu bylo, že každý den byla sloužena mše svatá za účasti všech biskupů a asi třiceti

reliéfech nese znaky typicky německých tváří. Nechybí barokní rozevlatost, reliéfy jsou pečlivě barevně vymalovány. Tenhle ten voják, co s gustem vykonává svoji práci a popohání Pána Ježíše, nechýbí na žádném ze

zastavení. Koho měl asi umělec na mysli, koho tam zvěčnil? Neplačte, ženy jeruzalémské, ... ženy ze Sudet... 11. zastavení, Ježíše přibíjející na kříž. Autor připomněl, že bylo nutno donést náradí, kladiva různé velikosti a taky Pilátovu cedulku s nápisem INRI, to vše v proutěném košíku v pravém rohu reliéfu. Dvanácté a třinácté zastavení jsou zvláštní. Prostě nejsou. Místo nich stojí kaple Povýšení sv. Kříže. Kaple působí dojmem patřičnosti a jako by se tu mše slavila nedávno a pravidelně, ač to nelze nijak racionálně poznat - kytky umělé, lístek žádný, natož věčné světlo. "Lavice tu nebyly, byl tu jen nepořádek a teď je tu čisto, zvelebili to tady," vykládá nově příchodící své soupeřnické o minulé návštěvě. Nemýlila jsem se, žije to tu, to je nadějně.

Skrytou sochu Ecce, homo jsem objevila později. Zajímalo mě, kam vede jedna nepatrná boční pěšinka. Hle, člověk! Pán Ježíš, trnovou korunu na hlavě, ještě zde, ale už zní z dálky volání: "Ukřižovat, ukřižovat!" Kdo asi tvořil tuto sochu, že ji nejde vyjádřit? Je opravdu skrytá, ale najít ji lze. Nejde ji nijak popsat, tam se prostě člověk zastaví a odevzdá...

Škoda, že nemůžeme pobýt déle, Křížová hora byla radostí pro duši i pro mé bosé nohy.

Rozloučím se s horou ještě v sobotu večer a v neděli půjdu už jen do kostela, pak se vracíme domů.

Jiřetínský kostel byl vysvěcen před téměř čtyřmi stoletími (1612), zasvěcen Nejsvětější Trojici a prvním knězem zde byl evangelický pastor Joachim Schönfelder (luterán). Z roku 1651 pochází písemná zpráva o odchodu mnoha nekatolických rodin. Jeden z pozdějších kněží se odtud z Jiřetína vydal na pouť do Říma. Vzal to pěšky přes Ústěk, Litoměřice, Prahu, Vídeň, Mariázell, Adelsberg, Terst, Anconu, Loreto a Assisi a za rok byl zpátky v Jiřetíně.

V neděli mě překvapil plný kostel. Nečekala jsem takové množství lidí, i když jistě třetina účastníků nedělní bohoslužby nebyla z domácích. A ještě jedné věci jsem si všimla: Jiřetín se jeví jako chudá obec, zároveň je patrná snaha o její zvelebení. Nedostatek peněz, přitom však úsilí o pořádek. Zaměstnávání lidí (kteří asi těžko hledali uplatnění) při obnově a údržbě letního sportovního areálu. Člověk, který byl během týdne po Jiřetíně stále vidět, kontroloval práce na sportovním areálu, se všemi se zdravil, byl také na nedělní mši. Starosta - jen vyšli lidé z kostela,

Švýcarsko a Kanada

Vydali jsme se s manželem na na několik dní do Českého Švýcarska. Podívat se na Pravčickou bránu, krásnou krajinu Lužických hor a území Labských pískovcových skal. Jsou to turisty hojně navštěvovaná místa, a protože jsme na poslední chvíli nesehnali ubytování, jeli jsme až do Šluknovského výběžku, do Jířetína pod Jedlovou. Do Jířetína jsme přijeli navečer. Náš hotel byl pod Křížovým vrchem, jelo se k němu po Křížové ulici a než se setmělo, stačili jsme se jen trochu rozhlédnout po okolí. Sestoupili jsme na náměstíčko s renesančním kostelem. Podívejme, mají tu lístek: mše sv. v úterý a v neděli. Lístek vypadal docela věrohodně. To je zajímavé, vypadá to tady omšele, zvláštní staré německé domy, vybydlené a opuštěné Sudety...a že by tu byly dvě mše sv.? Zítřka to prozkoumáme důkladněji.

Ranní pohled z okna hotelu ukázal, že cesta i vrch mají své jméno opodstatněné. Ulice, zvaná Křížová, ústila do kopce, na kterém bylo možno dohlédnout křížovou cestu. A tak jsme se po ní vydali. Křížová hora je vrch nad obcí (563 m), kde v 18. století vzniklo poutní místo spojené s legendou o zjevení Spasitele na kříži sedmi bratrům, vybízející je k návratu z nuceného exodu v době protireformace. Vrátil se nejmladší z nich. Nemocný na nohy, nechal vystavět na úpatí hory dřevěný kříž a po svých modlitbách byl uzdraven.

Křížová cesta a dřevěná kaple nad 12. a 13. zastavením vznikla v r.1759 a o pět let později bylo místo vysvěceno. Místo se stalo známým a poté sem začalo přicházet mnoho třpících. Dřevěná kaple byla zničena vichřicí, proto byla

vystavěna nová, kamenná. O založení křížové cesty a výstavbu kaple se zasloužil zdejší farář Gottfried Liessner. Křížová cesta začíná výjevem z Getsemanské zahrady: jsou zde sochy tří spících učedníků Pána - Petra, Jakuba a Jana. Výš ve svahu nad nimi je socha modlícího se Ježíše. Nalevo, téměř ukrytá ve svahu a lesíku je socha Ecce homo, znázorňující sedícího Ježíše s tmovou korunou. Na vrcholu je zdaleka viditelná kaple Povýšení sv. Kříže, ke které vede 11 zastavení - zděných kapliček s reliéfními výjevy. U kaple je studna s vodou, která se dodnes používá na léčbu očních chorob, za ní socha Panny Marie. Celý areál zakončuje kaple Božího hrobu - 14. zastavení. Tady budu vždycky ráno chodit, napadlo mě.

Každý další den přinesl něco nového. Nikdy jsem nebyla na cestě sama. Menší skupinky lidí, sportovci, kteří zdolávali horu na výkon a čas, někdy autobus turistů. Zvláštní - opravdu se modlilo nebo rozjímalo zde jen pár lidí, a přece lidí kopec stále přitahoval. "Ježíšmárjá, já se v těch vírách nevyznám, ale pro nějakou víru museli odejít -", reagovala jedna z průvodkyň na dotaz turistů po vzniku tohoto místa. "Luteráni," pravil starý muž, "luteráni museli odtud odejít". A pak se paní průvodkyně pustila do vyprávění legendy o sedmi bratrech. "Heleď, ona jde bosá, třeba je v tom nějaká mystika, ne?" "Asi jo, to víš, lidi jsou hravý..." Dvě účastnice přestal zajímat výklad a koukaly na mé bosé nohy. Kdyby věděly, jaká je to slast pro městského člověka, objímat bosýma a bolavýma nohama ranní rosu a drobné kamínky,... zuly by se také. Stála jsem u třetího, čtvrtého zastavení a dnešní zájezd už měl splněnu svou časovku. Ani neviděli sochu Ecce homo. Ta je tam tak schovaná - -. Vyobrazení římských vojáků na

účasti všech biskupů a asi třiceti kněží. Před dvěma lety bylo na sněmu přes stovacet lidí, letos asi sto patnáct, z toho asi polovina byly zasvěcené osoby a zbytek laici. Experti tvořili takovou zvláštní skupinu, asi patnáct jich bylo, byli mezi nimi i někteří kněží, třeba Tomáš Halík.

Vy jste tam byl pozván jako expert na co?

To nebylo definováno na co, mohl jsem promluvit k čemukoli. Svůj minulý příspěvek jsem pak měl i napsat, aby se dostal do písemných podkladů. Letos jsem nic nepsal. Ale údajně je na Internetu text toho, co jsem povídal. Takže se to asi přepisovalo z audiozáznamu. Ještě jsem neměl čas to vidět.

A jak se liší postavení experta od postavení delegáta?

Delegát má hlasovací právo. Expert může vystoupit, když předsedající pan kardinál souhlasí. Může vystoupit tolikrát, kolikrát je akceptován, ale nehlasuje, kdežto delegáti hlasují o každé tezi, o každé změně formulace v *Instrumentu*. Mezi experty byly jak duchovní osoby, tak laici a mezi delegáty zrovna tak.

Před dvěma lety bývala taková večerní setkání v bazilice, která vždy vedl někdo z biskupů, letos se tyto

večery v bazilice nekonaly. Jeden večer byl moc hezký varhanní koncert jednoho velehradského absolventa JAMU, ten byl moc pěkný.

Co bylo letos o moc intenzivnější, to byly takové ty hovory o přestávkách. My jsme byli někdy přímo vyzváni, abychom prodiskutovali to, co se nestihlo v oficiálním zasedání probrat, takže to byly takové oficiální i neoficiální diskuze.

Taky došlo k přestavbě Slovanského sálu, kde se zasedání konalo. Před dvěma lety seděli biskupové tak o tři metry výš než ostatní a jeden k tomu poznamenal: „My jsme ta horní komora a vy jste ta dolní.“ Letos, po přestavbě, už byli výš jen tak asi o metr, jako bývá třeba jeviště. Vidím v tom dobrý symbol takové demokratizace v církvi.

Bydleli jsme v internátě Stojanova gymnázia a tam jsme bydleli na jedné chodbě takhle v řadě teolog, laik, teolog, teolog, laik, takže těch příležitostí, aby člověk sdělil, co cítí, a byl vyslechnut nebo naopak někoho vyslechl, těch tam byla spousta. Myslím, že toto v běžném životě trošku chybí, ve městě, když jdete na mši s někým, bavíte se potom po skončení s ním, ale aby se vytvářely takové skupinky, které by reagovaly třeba na homilii, to ne. A to, myslím, bylo v počátcích křesťanství samozřejmostí, lidé žili nějak více spolu.

Co mně tam trošku chybělo, byl větší důraz na to, že by křesťané měli žít způsobem, který by u sekulárních lidí vzbudil touhu po následování. Ne evangelizovat slovy, ale životem. To jsme si tam také v těch neoficiálních rozhovorech řekli, že v církvi nedokážeme pořad jasně odlišit, co je katecheze, co je evangelizace, co pastorační a co misie. Tyto čtyři formy předávání víry, to je něco, co by mělo být rozpracováno do nějakých takových podkladů k použití, k aplikaci. A to se tam nerealizovalo.

Ale takový veliký příslib vidím v tom, že plenární sněm budou následovat diecézní synody, které budou právě podle podmínek diecézí konkretizovat to, o čem se jednalo na sněmu. Bavili jsme se třeba s Josefem Zemanem, ředitelem Národního centra pro rodinu, který se účastnil

takového diecézního jednání o kněžských komunitách. To je něco, co bych sám velice podporoval, protože ti kněží, kteří objíždějí třeba pět kostelů každou neděli, tak ti někdy jsou vyhořelí – přiznala mně to řada z nich. Kdežto, kdyby třeba skupina tří kněží měla těch patnáct kostelů na starosti, tak si mohou rozdělit povinnosti podle toho, jak je to zrovna potřeba a mít oporu ve společenství, které vzájemně tvoří. To si myslím, že by bylo velmi potřebné.

Já tedy cítím, že velká mezera ve vzdělání kněží je v oblasti umění konsenzuální komunikace, komunikace i s nevěřícími nebo hledajícími. O tom by se měly uskutečňovat různé kurzy stejně jako o managementu nebo týmovém jednání, to vidím jako velkou výzvu pro psychologii.

lš

Prosbá od otce Nika

Zdravím všechny farníky a rád bych se na vás obrátil s prosbou o pomoc. Jistě většina z vás ví, že žiji na faře ve Vranově nad Dyjí a působím nejen ve Vranově, ale i v okolních farnostech. Kněží jsme tu tři a tvoříme spolu s laickými spolupracovníky farní tým – Fatym. Na dalších farách máme děvčata, která s námi spolupracují jako „katechetky“, která vypomáhají, kde je potřeba. Věnují se dětem ve vesnici, navštěvují i staré lidi, chodí do školky...

Naplno nějakou dobu pracuji pro církev. Není jich moc, protože těžko sháníme obětavé dívky, ale jsou pracovitě. Pokud byste o nějaké mladé dívce, která by chtěla nějaký čas svého života věnovat práci pro církev, věděli, ať se s námi zkontaktuje. Děláme zde všechno možné – pastorační pohraničí, práce s mládeží, tiskový apoštolát (vydáváme různé brožurky a 4x ročně farní zpravodaj, který osobně roznášíme do všech domácností), pořádáme i lidové misie. Na podzim se chystáme do Velkých Němčic a Radešinské Svatky...

Co možná většina z vás neví, je to že jsem také farářem v Severních Čechách. Tedy přesněji řečeno administrátorem in spiritualibus ve farnosti Jeníkov u Duchcova. Ve Fatymu máme misijní citění a snažíme se pomáhat, kde to jde. Když se farnost před lety přebírala, byla dost zanedbaná. V obci Lahošť byla poničená kaplička, kterou si místní během našeho pobytu sami opravili a nyní tam chodí tak 15 lidí. Mši svatou máme většinou v týdnu, protože v neděli musíme být na Znojensku. Strídáme se tam všichni tři kněží, ale já jsem jako hlavní. Jezdím sem

asi 1x měsíčně. V Jeníkově je krásný poutní kostel, bohužel několikrát vykradený. Byl zde i milostný obraz Panny Marie a existuje kniha o zázracích a vyslyšení na její přímlovu. Tento obraz už bohužel není, ale dodali jsme nový a Panna Maria se nadále přimlouvá. Nyní jsme se pustili do opravy střechy, která je v dost dezolátním stavu. Protože opravy spotřebují dost peněz, napadlo mě, že bych vás mohl požádat o pomoc. Pokud byste chtěli nějak přispět, tak nabízím tři možnosti:

- ⇒ Na účet č 184058097/0300 var. symbol 200
- ⇒ složenkou do Vranova (Jan Richter, Náměstí 20, Vranov nad Dyjí; 671 03)
- ⇒ poslat mi peníze po otci Pavlovi

Omlouváme se, že těm, co pošlou peníze na účet, nebudu moci poděkovat, protože neznám cestu, jak se dostat k adrese odesílatele. Proto už teď všem veliké Pán Bůh zaplat'. Za naše dobrodince každý měsíc sloužím mši svatou.

Na závěr ještě dodávám, že také v Jeníkově máme dvě „katechetky“ (a je to pro ně těžké, protože i když jsou děti milé, tak dokáží být také pěkně zlé a každou chvíli máme něco zničeného).

Pokud byste se tam někdy chtěli podívat, stačí se se mnou spojit. Je možnost tam také zajet na víkend nebo na prázdniny. Prostředí je tam pěkné, akorát je to trochu z ruky.

Se vzpomínkou a s požehnáním se s vámi loučí o.Nik – P.Jan Richter